

MINISTERSTWO
ROZWOJU

**Децентралізація та багаторівневе управління у Польщі
Забезпечення узгодженості загальнодержавної та
регіональних стратегій/ політик розвитку**

Київ, 27 січня 2017 року

1. Процес децентралізації — основні діючі особи в політиці регіонального розвитку
2. Нова модель управління стратегічним розвитком у Польщі
3. Забезпечення узгодженості загальнодержавної та регіональних стратегій/ політик розвитку

1990 рік

- відновлення інституту місцевого самоврядування на рівні громад

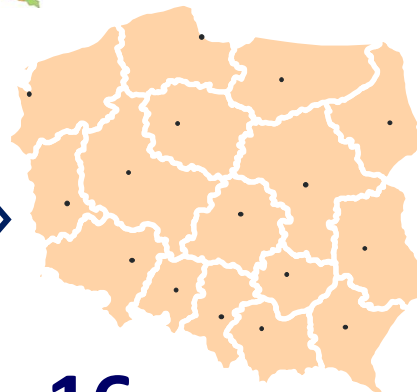
1999 рік

- зміна територіального поділу (зменшення кількості воєводств)
- створення повітів та органів місцевого самоврядування воєводств
- запровадження понять «комбінована» та «некомбінована адміністрація»

Самоврядування у Польщі

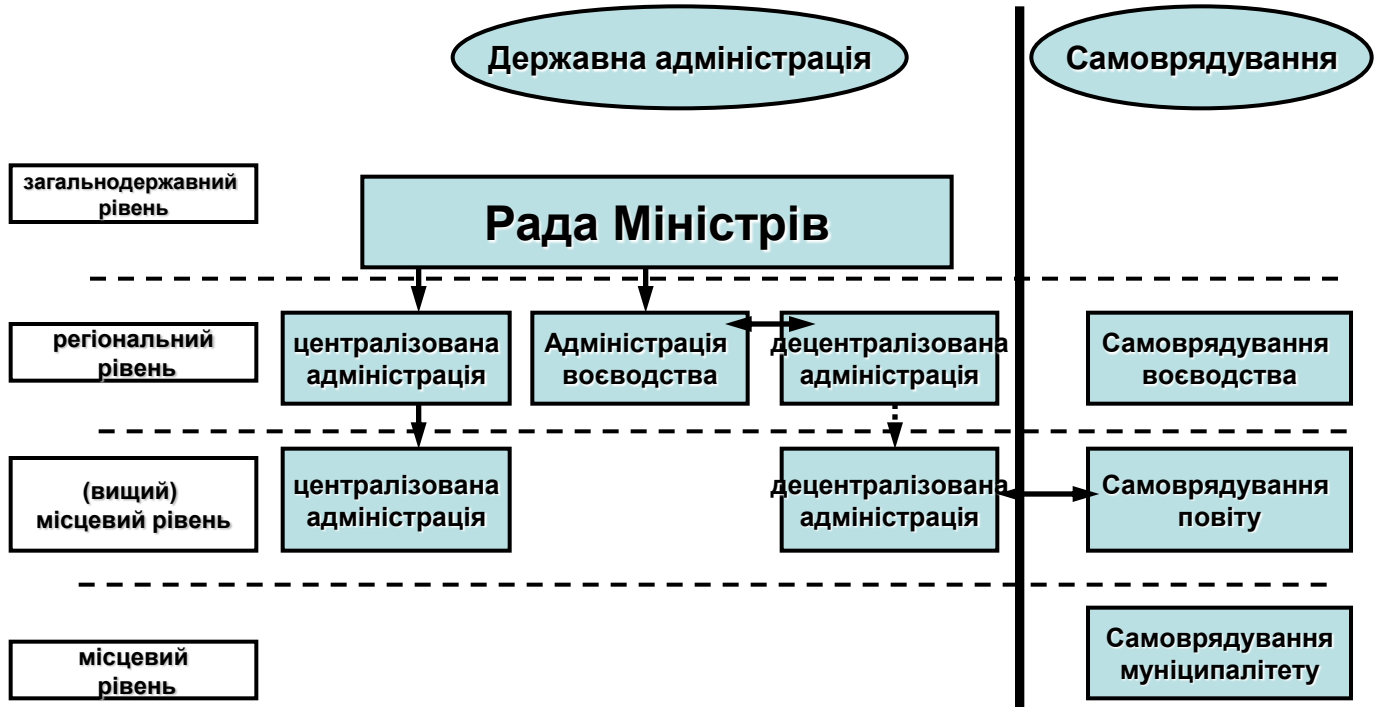

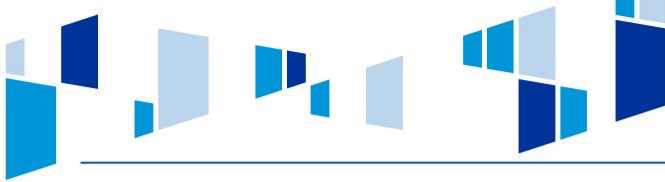
European Union
European Structural
and Investment Funds

Структура державної адміністрації

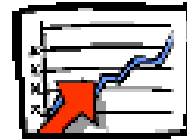

Роль Міністерства економічного розвитку

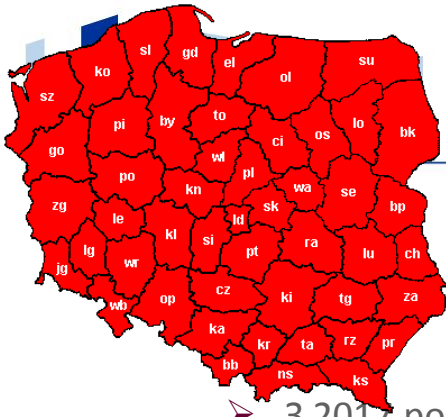
Ключовий урядовий орган, відповідальний за координацію:

- ✓ політики розвитку
- ✓ регіональної політики
- ✓ територіальної політики
- ✓ політики згуртування в Польщі

Основні завдання:

- ✓ визначення принципів роботи системи управління стратегічним розвитком
- ✓ підготовка та імплементація стратегії соціально-економічного розвитку
- ✓ координація діяльності відповідних міністерств, органів самоврядування та соціально-економічних партнерів у сфері розвитку
- ✓ ефективне управління коштами ЄС
- ✓ моніторинг, оцінювання і звітність

У 1999 році у Польщі було створено **16** регіонів.

- З 2017 року регіони **повністю відповідають** за використання значної частки коштів, які виділяються ЄС у контексті політики згуртування (25%).
- Поступово уряд передає регіонам нові й нові сфери відповідальності (іноді разом із фінансуванням)
- Переорієнтація **політики розвитку**:
  - ✓ підвищення ефективності планування
  - ✓ розбудова зв'язків між плановим та операційним рівнями
  - ✓ **оцінювання** програм розвитку
  - ✓ зменшення кількості стратегічних документів

Розробка стратегій регіонального розвитку з метою:

- підтримки та підвищення національної, культурної та громадянської свідомості населення, а також відчуття регіональної приналежності;
- стимулювання економічної діяльності;
- підвищення конкурентоспроможності та інноваційності економіки регіону;
- збереження культурної та природної спадщини (сталого розвитку);
- створення та підтримки географічного поділу

Імплементация політики регіонального розвитку шляхом:

- розвитку ринку праці;
- розвитку та утримання технічної і соціальної інфраструктури;
- пошуку та приваблення зовнішніх фінансових ресурсів — особливо з ЄС та з державного бюджету;
- підвищення загального рівня освіти та вищої освіти;
- стимулювання культури, рекреаційної сфери, дослідної діяльності, інновацій;
- розвитку активів та потенціалу регіону

На основі:

- співпраці з підпорядкованими територіальними органами самоврядування;
- співпраці з органами державної адміністрації у регіоні;
- співпраці з торгово-промисловими палатами, спеціалістами та їхніми асоціаціями, церквами, НУО, науково-дослідними установами та університетами, закордонними регіонами та міжнародними організаціями

Інші завдання:

Освіта, культура, спорт, туризм, охорона здоров'я (лікарні), соціальна допомога, сімейна політика, модернізація сільської місцевості, громадський транспорт та дорожня інфраструктура, захист довкілля, планування територій, захист прав споживачів, охорона правопорядку, боротьба з безробіттям.

муніципалітет

надання базових державних послуг — «перша контактна особа» від уряду

2 478 муніципалітетів (65 з яких є міськими та наділені правами району)

район

надання державних послуг, які виходять за межі компетенції муніципалітету (напр. охорона здоров'я, середня освіта, громадська безпека)

314 районів

регіон

серед іншого, планування та підтримка довгострокового розвитку із використанням коштів, що надаються ЄС

16 органів місцевого самоврядування воеводств

Стратегічне планування — документи

Загальнодержавний рівень — у 2009 році кількість стратегічних документів секторного розвитку була зменшена з 42 до 9 (перехід від секторно-орієнтованого планування до проблемно-орієнтованого планування)

- довгострокова загальнодержавна стратегія розвитку (до 2030 року)
- середньострокова загальнодержавна стратегія розвитку (до 2020 року)
- та 9 комплексних стратегій, одна з яких — **Національна стратегія регіонального розвитку**
- макрорегіональні стратегії (напр., Стратегія Східної Польщі)
- з урахуванням: Стратегії «Європа–2020» та Концепції управління територіальним плануванням

Правова основа: Закон від 6 грудня 2006 року про правила імплементації політики розвитку

Регіональний рівень

- Регіональні стратегії розвитку

Правова основа: Закон про самоврядування воєводств

Місцевий рівень

- Місцеві стратегії

Правова основа: Закон про самоврядування гмін, Закон про самоврядування повітів

2010

2020

2030

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju

Strategia
Innowacyjności
i Efektywności
Gospodarki (MG)

Krajowa Strategia
Rozwoju
Regionalnego (MRR)

Sprawne Państwo
(MSWiA)

Strategia Rozwoju
Kapitału Ludzkiego
(KPRM)

Strategia Rozwoju
Transportu (MI)

Strategia Rozwoju
Kapitału
Społecznego
(MKiDN)

Bezpieczeństwo
Energetyczne
i Środowisko (MG)

Strategia
Zrównoważonego
Rozwoju Wsi i
Rolnictwa (MRiRW)

Strategia Rozwoju
Systemu
Bezpieczeństwa RP
(PRM/MON)

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

2010

2020

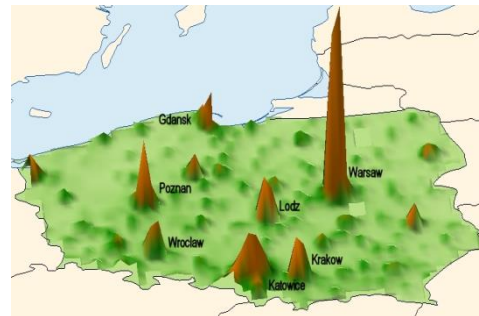
2030

Цілі НСРР (1 і 2)

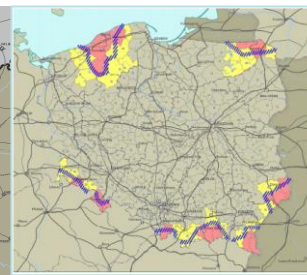
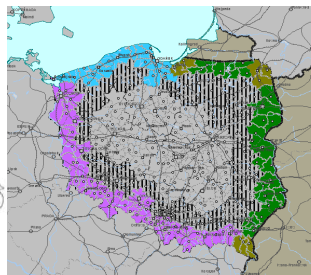
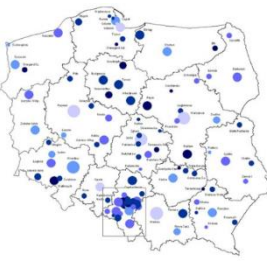
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ

- ✓ Розповсюджується на всю територію Польщі.
- ✓ Увага зосереджується на:
  - ➔ використанні потенціалу полюсів зростання [центрів воєводств];
  - ➔ створенні умов для функціонування механізмів дифузії та абсорбції на загальноєвропейському, державному та регіональному рівнях.

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНOSTI

- ✓ Розповсюджується лише на визначені території, які знаходяться під загрозою ізоляції
- ✓ Ці території знаходяться на значній відстані від основних міських центрів або масштаб існуючих проблем не дозволяє вирішити їх за рахунок дифузії з інших територій
- ✓ Такі території називаються проблемними зонами.

Основна ціль нової Стратегії

створити умови для збільшення доходів громадян Польщі з одночасним розвитком соціальної, економічної та територіальної згуртованості

Ціль I

Стале економічне зростання на основі існуючих та нових переваг

- Модернізація виробництва на основі ресурсів країни
- Розвиток інноваційної діяльності
- Малий та середній бізнес
- Капітал для зростання
- Розширення діяльності за кордоном

Ціль II

Соціальний та територіальний розвиток окремих сфер

- **Соціальна згуртованість**
- **Територіально сталий розвиток**

Ціль III

Ефективна робота державних та економічних інститутів як основа для зростання, соціальної та економічної інтеграції

- Держава для громадян та економіки
- Інститути розвитку та управління стратегічним розвитком
- Електронна держава
- Державне фінансування
- Ефективне використання коштів ЄС

Сфери, які впливають на досягнення стратегічних цілей:

людський та соціальний капітал, транспорт, енергетика, стан довкілля, національна безпека

Ціль I — Забезпечення сталого розвитку в країні за рахунок внутрішнього потенціалу окремих територій

Східна Польща

Пакет заходів для Східної Польщі — посилення координації; Міжрегіональна програма підтримки найслабших регіонів після 2020 року

Сілезія

Програма для Сілезії — Підтримка підвищення інвестиційної привабливості Сілезії та стимулювання структурних змін

Міста середнього розміру, які втрачають соціальні та економічні функції

Програми для міст середнього розміру, які втрачають соціальні та економічні функції

Території, які знаходяться під загрозою ізоляції

Програми для територій, які знаходяться під загрозою ізоляції

Сільська місцевість

Угода про сільську місцевість на підтримку місцевого розвитку під керівництвом громади

Міста регіонального значення (агломерації)

Програма підтримки самоврядування у плануванні відновлення, Міської ініціативи, Програми інтегрованих територіальних інвестицій (ITI) та повернення до міст

Виконавчі документи

- *Програми заходів (державні та регіональні), які частково фінансуються за рахунок коштів структурних та інвестиційних фондів ЄС*
- *Програми розвитку для виконання стратегій*

Задіяні установи:

- Рада Міністрів
- Комітет з питань координації політики розвитку — консультативний та дорадчий орган Прем'єр-міністра на чолі з Міністром економічного розвитку
- Міністр економічного розвитку
- Інші міністри
- Адміністрації Маршалів (самоврядування)
- Комітети з питань моніторингу
- *Соціально-економічні партнери*
- *Місцеві органи влади*
- *Бізнес*
- *Наукова спільнота*

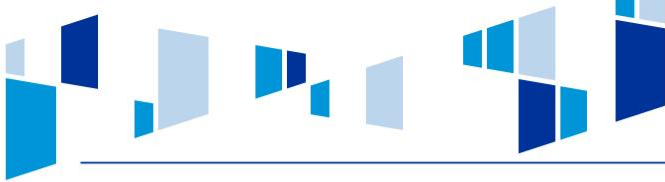

- запровадження нового інструменту — «територіальної угоди»
(договір, що укладається між урядом та регіоном та визначає цілі та інвестиційні пріоритети обох сторін, їх фінансування та реалізацію; а також концентрацію інвестицій)
- Резерв підвищення результативності
- Національний та регіональний форум — платформа для обговорення ефективності регіональної політики; обговорення за участі державної служби статистики; аналіз, стандарти та рекомендації щодо змін;

Спільна комісія центральних та місцевих органів влади

- **розглядає** питання, пов'язані з функціонуванням органів місцевого самоврядування та державною політикою щодо таких органів, а також питання, які знаходяться у компетенції Європейського Союзу та міжнародних організацій, членом яких є Польща, та стосуються органів місцевого самоврядування.
- **визначає** спільну позицію центральних та місцевих органів влади щодо пріоритетів у питаннях, які стосуються:
  - управління муніципальними послугами та функціонування муніципальних та районних органів влади;
  - регіонального розвитку та функціонування місцевих органів влади на рівні воєводств.
- **надає висновки** щодо проектів нормативно-правових актів, програм та інших урядових документів, пов'язаних із діяльністю місцевих органів влади;
- **складається з:** представників державної адміністрації та представників органів місцевого самоврядування у рівних пропорціях.

Результат — нова модель інтегрованої політики розвитку

- ✓ **Співробітництво** — багаторівнева система урядування
- ✓ **Координація** процесу управління — обов'язок Міністерства регіонального розвитку
- ✓ Територіально орієнтований підхід (підхід з урахуванням місцевих умов) — акцент на комбінації інвестицій
- ✓ **Інтегрований територіальний підхід** — акцент на заходах, які сприяють розвитку
- ✓ Розвиток **територіального потенціалу**
- ✓ **Конкурентоспроможність** — політика, орієнтована на результат, бюджет підвищення ефективності
- ✓ **Інклюзивний** підхід та спільна відповідальність

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Дякую за увагу!

Мальгожата Люблінська
malgorzata.lublinska@mr.gov.pl,
Міністерство економічного розвитку